

GAZETA LWOWSKA.

Z dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez pocztą: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacy są wolne od opłaty pocztowej.

Cześć urzędowa.

(Ofiary na dotkniętych powodzią.)

Na wsparcie dotkniętych powodzią mieszkańców obwodu tarnowskiego wpłynęło jeszcze w drodze składki w rz. kat. *biskupiej diecezji Przemyskiej* 194 zł. 90 c., a w powiecie *Mikulinieckim* 23 zł. 60 c. w. a.; zaś na wsparcie dotkniętych powodzią mieszkańców innych krajów koronnych: w powiecie *Mysłenickim* 2 zł. 85 c.; w powiecie *Brzeżańskim* 22 zł. 50 c., a w *magistracie Lwowskiej* 55 zł. 10 c. w. a.

Dla założenia regularnych szkół parafialnych w *Cissowie i Polanicy* w odwodzie stryjskim zapewnione zostało po wieczne czasy następujące uposażenie:

I. Gmina *Cissów* przeznaczyła dla nauczyciela roczną płacę 105 zł. w. a., a oprócz tego odstąpiła mu do użytku uprawioną już połowę pastwiska gminnego pod nr. top. 497 objętości 7 morgów i 739 sążni kwadratowych, nadając mu oraz prawo paść 4 sztuk bydła rogatego na pastwisku gminy razem z bydłem gminnym.

II. Gmina *Polanica* obowiązała się płacić każdoczesnemu nauczycielowi, który ma pełnić oraz służbę diaka, rocznie 73 zł. 50 c. w. a., odstąpić mu do użytku ogród objętości pół morga, i dozwolili wspólne paszenie 4 sztuk bydła rogatego na pastwisku gminnym.

Nadto przyjęły na siebie obie gminy obowiązek, istniejące już w tych wsiach domy szkolne utrzymywać zawsze w dobrym stanie, sprawić porządku szkolne, czuwać nad czystością szkoły i opalać ją. Na opał zapewniła gmina *Polanica* tygodniowo furę drzewa, a gmina *Cissów* w miesiącach zimowych tygodniowo po dwie fure gałęzi.

Na polepszenie dotacyi nauczyciela w *Cissowie* odstąpił gr. k. pleban X. Leon *Hotarowski* na czas swego urzędowania kapłańskiego w *Cissowie* do użytku nauczyciela położony przy kościele grunt fundacyjny objętości 64 sążni kwadratowych, a w *Polanicy* zapisaną pod nr. top. 568 łakę fundacyjną objętości 2 morgów, a oprócz tego ofiarował dla poparcia nauki pszczelnictwa ul z pszczołami pod warunkiem, ażeby ten ul i wszystkie uzyskane z niego w pierwszym roku roje a połowa uzyskanych w drugim roku stanowiły kapitał zakładowy szkoły, zaś druga połowa uzyskanych rojów zaczawszy od roku 2go, ażeby oddawana była na użytek nauczyciela.

Nakoniec odstąpiła jeszcze gmina *Cissów* każdoczesnemu nauczycielowi do użytku położony przy szkole ogród objętości 800 sążni kwadratowych z obowiązkiem założenia szkółki drzew owocowych.

Okazaną temi ofiarami pożyteczną dla ogółu dążność ku poparciu oświaty między ludem wiejskim podaje c. k. *Namiesztwo* z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Cześć nieurzędowa.

Monarchia Austryacka.

Lwów, 1. lipca. Uporządkowanie i podział pracy są miarą rozwoju gospodarstwa krajowego. Czem stosowniej praca jest uporządkowana, czem więcej jest podzieloną na rozliczne drobne gałęzie przemysłu, tem bujniej przemysł się rozwija, tem pomysłniej bogactwo narodowe wzrasta. Przeciwnie, gdzie nie ma zarządu pracy, gdzie jeden robotnik lub przedsiębiorca rozmaitym gałęziom przemysłu się oddaje, tam przemysłowość na niskim stoi stopniu, praca — nawet przy wysileniu — nie wydaje pomysłnych owoców, a siły kraju nie mogą się należycie rozwijać.

W moralnym organizmie narodu podobny zachodzi stosunek. Wielerakie są interesa i potrzeby krajowe, których zaspokojenie stanowi dobro ogółu. Organami tych interesów i potrzeb są głównie publiczne zakłady i instytucja, w których się koncentruje życie organiczne kraju. Odpowiednie urządzenie tych zakładów i instytucji, zakres ich działalności, tudzież wytknięty cel ich istnienia, są miarą rozwoju pomysłności krajowej i rzeczywistego postępu. Instytucja krajowe reprezentują więc ład i podział pracy organicznej kraju, której ostatecznym celem jest dobro powszechne. Gdzie nie ma instytucji reprezentujących potrzeby i interesa mieszkańców, lub gdzie liczba takich instytucji nie odpowiada rzeczywistej potrzebie, lub nakoniec gdzie czynność istniejących instytucji wykracza po za obręb właściwego zadania, tam czuć się daje brak ład i podziału pracy organicznej.

Dzięki staraniom rządu i patriotycznym w właściwym tego słowa znaczeniu usiłowaniam dbałym o rzeczywiste dobro kraju obywateli, Galicya posiada mnogie instytucja publiczne, z których każdy w zakresie swoim ma zadanie zaspokojenia pewnych interesów i potrzeb kraju. Każdy instytucja jest przeto ważnym czynnikiem w rozwoju pomysłności kraju i objawem jego życia.

Utrzymanie, postęp i polepszenie instytucji już istniejących, ich działalność i rozwój, a w miarę potrzeby tworzenie i powoływanie nowych instytucji do życia, w tak ścisłym zostaje związku z pomysłnością powszechną, że instytucja krajowe przedewszystkiem powinny być przedmiotem poważnych rozpraw w organach prasy, których powołaniem jest oświecać opinię publiczną o stanie kraju, o jego realnych interesach i potrzebach.

Szczególnie my uważamy to za nasze powołanie, w podziale powszechnej pracy wziąć na siebie tę część nam przypadłą, ile ze na prawdziwe źródła zawsze liczyć możemy, a wiadomą jest rzeczą, że daty są podstawą wszelkiego wyższego kalkulu w sprawach publicznych.

W składzie naszego społeczeństwa i instytucji, pod któremi żyjemy, jest objawienie bezstronnego zdania opartego na faktach najwyższą korzyścią czasu. Opinie byle w dobrej wierze poczęte, z sumiennością objawione, a na znajomości rzeczy oparte są prawdziwym objawem praw i godności obywatelskiej. W powszechnej ekonomii moralnej wysławiają one prawdę i częstokroć tem lepiej, czem skromniej ją objawiają. Na tem polu znajdzie nas zawsze publiczność, iż niewdzierając się w cudzą sferę, będziemy bronili opinii własnej opartej na raz zajętem stanowisku, a niemającej nic innego na celu, jak dobro publiczne.

(Posiedzenie izby deputowanych z dnia 26. czerwca.)

Wiedeń, 27go czerwca. Na dzisiejszem posiedzeniu izby deputowanych dep. *Giskra* wniósł interpelację względem projektu budowli portowych w *Tryeście* z zapytaniem, czyli rząd w tym przedmiocie ma zamiar żądania przyzwolenia rady państwa na drodze ustawą zasadniczą wskazanej?

Budżet ministerjum stanu dział „wyznania religijne i oświecenie publiczne“ przyjęty został po trzecim odczytaniu.

Z porządku dziennego dep. *Lotringer* odczytał jako referent sprawozdanie wydziału finansowego w przedmiocie dodatku do opłaty od wina i moszczu. Projekt do prawa w tym przedmiocie przyjęty został bez dalszej dyskusji.

Następnie dep. *Bachofen* jako referent wniósł sprawozdanie wydziału finansowego w przedmiocie dodatku do opłaty od cukru burakowego.

Dep. *Skene* przemawiał przeciwko projektowi rządowemu, wątpiąc o dokładności cyfr podanych. Zaprzeczył również twierdzeniu, jakoby fabrykacja cukru była monopolem; w końcu twierdził, iż zatamowanie przemysłnictwa cukru, wpływy skarbowe dotkliwie zmniejszającego, nie jest tak trudnem do przeprowadzenia.

Jego Excel. p. minister skarbu oświadczył, iż w ogóle zgadza się na propozycje wydziału finansowego, lecz nie zgadza się z jego wyrachowaniem. Wyrachowanie to i oparte na nich uwagi preopinanta są zanadto pozorue, ażeby się na nie zgodzić można.

Dep. *Taszek* żąda, ażeby kredyt podatkowy fabrykantom cukru do jednego roku udzielany, do sześciu miesięcy ograniczony został.

Dep. *Skene* replikuje na uwagę Jego Excel. p. ministra skarbu, i sądzi, iż skrócenie kredytu nie tylko do cukru, ale do wszystkich innych podatków zastosowane być winno.

Naczelnik sekcyjny *Hoell* broni propozycyji rządowych, odpierając zarzuty dep. *Skene* i wydziału finansowego.

Po przymówieniu się jeszcze dep. *Giskry*, *Herbsta* i *Brosza* wnioski wydziału wraz z wnioskiem dep. *Taszka* przyjęte zostały.

Następnie odczytane zostało sprawozdanie wydziału w przedmiocie potrzeb funduszu indemnizacyi gruntowej. Po przymówieniu się dep. *Herbsta* i *Taszka*, wnioski większości wydziału przyjęte zostały, według których wyrażono życzenie, ażeby subsydia Krocycy z skarbu publicznego w ilości 345.000 reńskich płacone w przyszłym roku ustały, tudzież ażeby zwrot sumy Galicyi awansowanej w budżecie na rok 1863 uwzględniony został.

Dep. *Mühlfeld* wniósł, ażeby wysadzoną została komisya mieszana dla przeprowadzenia noweli karnej, ażeby uniknąć konfliktu z izbą panów.

Dep. *Herbst* oświadcza się przeciwko rozbirowi tego przedmiotu z powodu spóźnionej pory czasu. Poczem posiedzenie zamknięte i do poniedziałku 30go b. m. odroczone zostało.

Francya.

Paryż, 26. czerwca. (Sprawa meksykańska. — Rozprawy izby. — Wiadomości bieżące.) Według wieści w *Paryżu* obiegających rząd zmienić ma politykę swoją w sprawie meksykańskiej. *Admirał Jurien* ma być tego zdania, iż nie wypada wikać się w wewnętrzne stosunki tego kraju; ma on wrócić do *Mexyku* w charakterze pełnomocnika dyplomatycznego, poseł zaś dotychczasowy *Dubois de Saligny* ma być odwołany; on zaś główną

był podporą związku z stronnictwem klerykalnem i reakcyjnym przeciwko Juarezowi. *Le Pays* wspomina o przybyciu p. Dubois de Saligny dla złożenia dokładnego raportu. Mówią, że rząd francuski zatarłby świetnem zwycięstwem porażkę pod Guadalupe, a potem przestałby na wynagrodzeniu i dostatecznej rękojmii ze strony rządów Juareza; Almontego zaś i jego stronnictwo zupełnie opuścił.

Przed niejakim czasem znikły kamienie graniczne między Szwajcaryą a Francją, a raczej wyższą Sabaudya, co spowodowało niepewność linii demarkacyjnej. Niepewność ta ma być usunięta, i w tym celu obie strony wyznaczyły komisarzy do sprostowania granicy.

Ciało prawodawcze na posiedzeniu swem z dnia 23. czerwca zajmowało się wyłącznie nowo zaprowadzić się mającym podatkiem od koni i powozów, który według obliczeń p. Foulda 4,500.000 fr. wnosić ma. Przy głosowaniu projekt do prawa odrzucony został większością 173 głosów przeciwko 73. Jest to pierwszy wypadek za czasów cesarstwa odrzucenia projektu rządowego na drodze głosowania. Po ogłoszeniu tego rezultatu nastąpiło w izbie wielkie zamieszanie, i ani prezes komisji budżetowej, ani wiceprezes ciała prawodawczego nie wiedzieli, co dalej począć. Prezes hr. Morny polecił zwrócenie odrzuconego projektu komisji budżetowej w celu przerobienia go na nowo, dodając wszakże, iż odrzuceniem tem cały system podatkowy naruszony został.

Według listu jednego oficera hiszpańskiego z Vera Cruz generał Douai spotkał się na czele 1000 ludzi z daleko silniejszą kolumną meksykańską, chcąc przerwać komunikację między Vera Cruz a Orizabą. Generał Douai pobić miał Meksykanów i wyparować ich z Perrote, poczem złączyć się miał z jen. Lorencez.

Le Pays donosi, iż uznanie królestwa włoskiego przez Rosję już jest zadecydowane, i że za kilka dni osobny poseł rosyjski uda się z tą wiadomością do Turynu. *Le Temps* podanie to potwierdza.

Patrie chwali program nowego ministerjum greckiego i żałuje, iż dawno już zasady wypowiedziane w życie wprowadzone nie zostały.

Holandya.

Haga, 19. czerwca. (Obrady w izbach.) Obiedwie izby na nowo prace swoje rozpoczęły. Pierwsza zatrudnia się zbadaniem kilku nowych projektów do ustaw, druga przyjęła budżet spraw wewnętrznych i zagranicznych. Pan van der Maesen zapowiedział, że przygotowuje nową organizację poselstw. Komisja do rozpoznania stanu marynarki wojennej utworzona, ogłosiła temi dniami swoje sprawozdanie, a żąda w niem, aby sześć okrętów wojennych były zamienione w baterye pływające do obrony brzegów.

Szwajcaryja.

Berna, 24. czerwca. (Zjazd legitymistów francuskich.) Według doniesień z Lucerny liczba legitymistów, którzy tamże gromadzą się w koło hrabiego Chamborda, wzrosła do dnia wczorajszego przeszło na 1400 ludzi. Zapewniają, że hrabia Chambord przyjął ich już 1422. — W hotelu angielskim w Lucernie ma mieszkać przeszło 200 legitymistów. W hotelu szwajcarskim, gdzie z hrabią Chambordem wysiadła także księżna Parmy, daje hrabia codziennie dla swoich stronników obiad na 125 osób, na który co raz inne osoby zapraszane bywają, aby wszyscy mogli zarówno z tego zaszczytu korzystać. Godna uwagi, że pomiędzy temi gośćmi w pośrodku szlachty można widzieć przemysłowców i uczonych. Gdy mają hr. Chambord składać swoje uszanowanie, wybierają się zawsze po 25 lub 30 osób, o ile możności jedną prowincję reprezentujących.

Włochy.

(Rozprawy w izbie o werbunkach.) Na posiedzeniu turyńskiej izby deputowanych z dnia 25. czerwca dep. Deboni żądał wyjaśnień względem werbunków w różnych częściach królestwa podejmowanych. „Mówię“, rzekł o tajnych wyprawach, których cel nam niewiadomy; z drugiej strony mówię, że werbunki odbywają się w imieniu rządu w celu wydalenia zawerbowanych z kraju, do Stanów zjednoczonych może albo do Meksyku. Wypada, ażeby młodzież ochronić od łapki takowej. Prezes rady ministrów odrzekł, że niesłuszne z tego powodu robią zarzuty rządowi. Rząd nie faworyzuje podobnych werbunków, przeciwnie stara się przeszkodzić im wszelkimi siłami; stara się wykryć miejsca, gdzie werbunki te się odbywają. Nie łatwo jednak rządowi wysledzić winnych, werbownicy nie dają bowiem żadnego pisma swej ręki, notując tylko nazwiska ludzi zawerbowanych. Jakibądź cel werbunki te zamierzają, to cel ten osiągnięty nie będzie; gdy jaka wyprawa zamierzona była, rząd posiada wszelkie środki przeszkodzenia jej. Crispi dodał, iż w Turynie robiono poszukiwania w jednym domu rządowi wskazanym; nie znaleziono tam jednak żadnego werbownika, tylko kilkudziesiąt młodych ludzi, którzy, zdaje się, kogoś oczekiwali. Następnie Crispi ganił to, iż rząd emigrantów weneckich na wyspę Sycylię wysyła, na co prezes rady ministrów oświadczył, iż rząd ma prawo wskazać miejsce pobytu tym emigrantom, którzy wsparcie pobierają.

Budżet złożony ma być izbom turyńskim przed zamknięciem niniejszej sesji. Wydział do sprawdzenia budżetu wysadzony pro-

ponuje, ażeby żądane przez ministrów upoważnienie do poboru podatków przed zawotowaniem budżetu z sześciu do czterech miesięcy ograniczyć. Rząd jednakże zamysła uważać upoważnienie sześciu miesięcy jako kwestyę gabinetową. Również prezes rady ministrów ma zamiar opuszczenia steru rządu w razie, gdyby projekt do prawa o stowarzyszeniach przyjęty nie został.

(Zamknięcie uniwersytetu w Pawii. — Audyencya margr. Lavalette.) Telegram dziennika *Giornale di Verona* donosi o zamknięciu wszechnocy pawijskiej. *L'Indépendance belge* donosi, że studenci nie chcieli płacić taks egzaminacyjnych, dla tego że na innych wszechnocy włoskich stopnie akademickie bezpłatnie udzielane bywają. Na posiedzeniu turyńskiej izby deputowanych, była z tego powodu interpelacya; minister oświecenia publicznego oświadczył, iż z studentami prawa przekraczającymi zaiste surowo postąpić sobie musiał; w ogóle zaś wyraził się o studentach w sposób bardzo przychylny. Izba poprzestała na tych oświadczeniach i przyjęła do porządku dziennego.

Doniesienia przez Marsylię z Rzymu nadeszłe, mówią o długim posłuchaniu margrabi de Lavalette u Ojca św. I w Rzymie samym rozeszła się wieść w dziennikach włoskich i francuskich głosząca, iż okupacya francuzka na samo tylko miasto Rzym ograniczać się będzie. Mówią także iż poseł francuzki odmówił paszportów dawnym Znuwom papieżkim, chcącym powrócić do Francji. Krom tego mówiono o nowem zebraniu się stronnictwa piemontekiego, gwoli urzędzenia manifestacyi w duchu jedności Włoch.

Turyn, 22. czerwca. (Armia.) Według wydanych obecnie wykazów wojskowych, składa się wojsko z 68 pułków piechoty, 36 batalionów strzelców, 17 pułków jazdy, 6 pułków pociągowych, 14 legii karabinerów (żandarmów.)

(Wypłata kuponów. — Korsarze.) *G. di Roma* podaje urzędownie obwieszczenia względem wypłaty kuponów procentowych od rzymskich obligacyi państwa w czerwcu przypadających. Wypłaty będą odbywać się w Rzymie, i na prowincyi w kasach skarbowych.

Z Palermo pod d. 18. b. m. donoszą, że na wodach sycylijskich grasują znowu rozbójnicy morsey. Z Trapani i innych miejsc nadechodzą nieustanne żałowania. Przed kilku dniami wyprawiono parowiec „Malfatano“ w zmocnioną załogą, który dnia 15. dostawił tu w więzach 13 korsarzy. Zabrano także czarną barcę, która służyła do rozbójów. Większa część rozbójników tych pochodziła z Sferracavallo.

Niemcy.

(Misya generała Bardenleba.) *Pomocznica pruska gazeta* zamieściła na czele dziennika doniesienie, iż Król Imc. pruski w dniu 25. czerwca przyjmował w zamku Babelsberskim generała heskiego Bardenleba, który złożył list własnoręczny elektora heskiego. W liście tym Elektor donosi, iż postępując według przyjacielskiej rady Prus, przywrócił w kraju swoim konstytucyę z roku 1831 dodając przytem, iż gorąco pragnie przywrócenia dobrych i przyjacielskich stosunków z Prusami. Król, zgodnie z oświadczeniem w nocie z d. 26. maja ogłoszonym, uznał w tem zadość uczynienie za minone wypadki. Dla tego Król Imc. zniósł gotowość do marszu 4. i 7. korpusu armii w tem przekonaniu, że rząd elektoralny przywróceniem konstytucyi z 1831 wypełni bez ogródki obowiązki, względem własnego kraju przyjęte.

Księstwa Naddunajskie.

(Wypadki w Serbii i w Bosnii.) Ostatnie doniesienia z Belgradu są po części uspokajające. Telegram *Wandr.* z Belgradu z 26. b. m. donosi, że Porta skłania się na drogę pokoju. *Donau Ztg.* to samo donosi, ale równie jak *S. D.* powątpiewa, aby Porta na żądanie księcia Serbskiego zrzekła się prawa trzymać załogę w Belgradzie i w innych fortyfikacyach, jakoteż aby główne mocarstwa zgodziły się na zachowanie prawa Porty względem trzymania załog w Serbii, traktatem paryskim stypulowanego. W Belgradzie lud ciągle pilnuje szanów i barykad. Domy pomiędzy szanami są napełnione wojskiem.

Według *Pest. Ll.* d. 23. wyszedł rozkaz wszystkich Serbów zdolnych do broni zorganizować, i ćwiczyć w użyciu oręża. 20 batalionów, poczści regularnego wojska po części wysłużonych żołnierzy ma pozostać w Belgradzie.

Turecy dostają żywność z Zemunia, i wewnątrz twierdzy umieniają się ciągle. Garaszani według *Tem. Ztg.* ma być przeciwnym układom o pokój.

W Bosnii z powodu wypadków w Belgradzie powstało wzburzenie. W całym kraju tworzą się małe bandy, złożone z wyznawców obrządku gr. wschodniego pod przewodnictwem emisaryuszów serbskich lub chrześcian bośniackich, i staczają częste walki z tureckimi Pandurami. Po większej zaś części trzymają się tureckiej Krocacyi.

Rząd nie może także liczyć na Moslimów, ci bowiem mianowicie w Krajinie także mu zagrażają.

Co do wypadków wojennych w Montenegro, obie strony ciągle przypisują sobie zwycięstwa. Według depeszy Omera baszy, na prawym brzegu Zety w d. 24. Turcy, a według depeszy z Raguzy; Montenegryni odnieśli zwycięstwo.

(Stan rzeczy w Serbii.) Do *Arader Ztg.* piszą z Zemunia pod d. 24. kwietnia: Co do kroków, które komisarz Achmed Vefik basza przedsięwziął celem załatwienia kwestyi bieżącej, pozostawiam z pewnego źródła wiadomości następujące: Koło godziny 12 w południe konsulowie wszystkich mocarstw gwarantujących wraz z ministrem spraw zewnętrznych Garaszaninem udali się do twierdzy, i niezwłocznie po uczynieniu z ich strony przedstawieniu, i poprzednieniem ze strony Baszy wyjaśnieniu rozpoczęły się konferencye. O ile wiadomo, Serbia postawiła zadanie: aby Turcy ustąpili ze wszystkich twierdz znajdujących się na ziemi serbskiej, jakoteż z całego kraju, i to ma być *conditio, sine qua non*. Jak dalece układy do dnia dzisiejszego postąpiły, tego nie zdołałem się wywiedzieć, zdaje się jednak, że te długo trwać nie będą, ponieważ trudno, aby rząd od swych wymagań odstąpił. Że jednak po tych układach nie spodziewają się wiele, tego dowodzi okoliczność, iż wszyscy zdolni do broni są zorganizowani w bataliony i odbywają ćwiczenia wojskowe. Tuż na granicy tureckiej znajduje się 5 obozów polowych, których centrum ma miejsce w powiecie Csaesk. W pobliżu Belgradu stoja w pogotowiu działa oblężnicze wszelkiego rodzaju. Jak mówią ma ich być 400 sztuk. Dzisiejsze dzienniki podały trzy reskrypta książęce, z których jeden pod karą utraty miejsca najsurowiej zaleca urzędnikom pełnić ściśle obowiązki swego powołania, drugi nakazuje przelożonym powiatów skłonić wieśniaków w domu pozostałych, aby uprawiali pola tych, którzy zostali powołani, trzeci nareszcie rozwiązuje wszystkie szkoły do czasu załatwienia kwestyj bieżących.

Do *P. M.* piszą z Belgradu pod da. 25. czerwca: Podczas gdy w Belgradzie odbywają się układy o pokój, Turcy wzdłuż granicy gotują się do napadu. Już na granicy pod Urizą stanęli z 8 działami. W całej Bośni ścigają Baszybożuków i posyłają na granicę serbską. Punkt centralny tureckiej siły zbrojnej jest w Beljinie. Serbia ze swojej strony nie zaniedbuje przedsięwzięć stosowne środki, aby przekroczeniu granicy przeszkodzić. Dzisiaj odbyła się pierwsza konferencya między komisarzem Porty a wszystkimi konsulami i serbskim ministrem spraw zewnętrznych. Wypadek jej dotąd niewiadomy. Faktem jest, że Książę żądał, aby Turcy ze wszystkich twierdz w Serbii ustąpili, i aby te z ziemią zrównane zostały. Jeżeli to nie da załatwić się na drodze dyplomatycznej, miecz rozstrzygać będzie. Belgrad jest zamieniony w obóz; z domów mniej jak na wystrzał działowy oddalonych powynieszone wszelkie ruchomości. Budowa szańców i barykad trwa bez przerwy. Gdy komisarz Porty zarządził, że zachowa spokój, konsulowie opuścili twierdzę i Kalimeidan, i powrócili do swoich mieszkań. Na wszystkich konsulatach powiewają sztandary; dzisiaj zrana zdjęto austriacką i turecką, to uchodzi jako znak, że Austria idzie z Porta ręką w rękę.

Wyspy Jońskie.

Korfu, 17. czerwca. (Składki. — Montenegro i Konstantynopola.) Komitet, na czele którego stoi grecko-nieński arcybiskup Atanassio Politi, zbiera składki na wsparcie wdów i sierot po Montenegrynach poległych w boju. Dotąd według *Don. Ztg.* zebrano już przeszło 1000 talarów. W Santa Maura składki tego rodzaju przyniosły 300 talarów.

Austriackim parowcem „Dombaj“ przybyło z Konstantynopola 210 Montenegrynow, którzy dziś wieczorem udadzą się parowcem austriackim „Meramare“ do Budna a następnie do Montenegro.

Kronika.

(Pożar.) W Budzanowie, w obwodzie czortkowskim powstał 12 b. m. pożar jak się zdaje z podłożenia ognia u tamtejszego przedmieszczana Łukasza R., i zgorzały dwa domy z wszystkimi budynkami gospodarskimi. Szkoła ma wynosić około 360 zł. w. a.

(Uznanie zasługi.) Jak wiadomo zniszczył okropny pożar w nocy z 6. na 6. czerwca prawie całe miasteczko Tarnobrzeg w obwodzie rzeszowskim, gdyż zgorzało 16 domów prywatnych z budynkami gospodarskimi, piękny kościół XX. Dominikanów z klasztorem, c. k. urząd i sąd powiatowy, obie kościoły i rozmaite składy towarów. Otóż wśród tego nieszczęścia odznaczył się najszlachetniejszym poświęceniem i gorliwością w ratowaniach zarządca dóbr z Mekożyszowa p. Franciszek Greger, i gmina Tarnobrzęska, pragnąc wywdzięczyć mu się za pomienione trudy, zaniosta przez urząd powiatowy prośbę do wysokiego rządu, ażeby wymienionemu przyjacielowi ludzkości raczył wyrazić najwyższe uznanie jego poświęcenia i ogłosić je w pismach publicznych.

(Nieszczęsny wypadek.) Dnia 22. z. m. spoczywało w lesie pod Antonikami w obwodzie żółkiewskim dwóch gajowych, Danko M. i Walko J., który miał nabić strzelbę. Obadwaj podkładający się na ziemi zasnęli; gdy naraz rozległ się huk strzału i Walko przebudzony spostrzeg obok siebie zabitego Danko, a strzelbę, którą trzymał w ręku kładąc się spać, tuż obok ciała zabitego. Niewiadomo przeto, czy strzelba przypadkiem wypaliła, czy też Danko sam sobie odebrał życie, chociaż jak się pokazało ze śledztwa, nie miał najmniejszego powodu do samobójstwa; i trudno też nakoniec przypuszczać tu inną zbrodnię, gdyż obadwaj strażnicy leśni żyli ze sobą w największej zgodzie.

(Historja znaczków listowych.) Angielski główny urząd pocztowy podaje następujące szczegóły z historyi znaczków listowych: Najprzód zaprowadzono je w Londynie 10. stycznia r. 1839, a przez 10 lat następnych nie istniały w żadnym państwie. Dnia 1. stycznia 1849 zaprowadzono je we Fran-

cyi, r. 1859 w Niemczech, a teraz istnieją w 69 państwach europejskich, 9 afrykańskich, 5 azjatyckich, 36 amerykańskich i w 10 australijskich. W Stanach zjednoczonych amerykańskich jest 58 rodzajów znaczków pocztowych. Są także w kraju Van Diemen, w Hayti, Natalu, Honolulu, i Siberii. Odkąd młodzież tu w kraju, wzięła się do zakładania składow z naczkami pocztowymi (uczy się przytem Geografii) powstała osobna giełda dla tej specjalnej gałęzi przemysłu. Znaczki indyjskie i amerykańskie nie mają tu żadnej wartości, przeciwnie rosyjskie i hollenderskie są dobrze płacone, ponieważ są rzadko na targu. Wazyłskie znaczki są czworoboczne, wyjąwszy na przykładku gdzie są trójkątne

Wiadomości handlowe.

Zestawienie przeciętnych cen czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów, jakie były w pierwszej połowie czerwca b. r. na targach w obwodzie brzeżańskim, czortkowskim, przemyskim, rzeszowskim, samborskim i żółkiewskim.

	O b w ó d :					
	Brzeżań	Czortków	Przemysł	Rzeszów	Sambor	Żółkiew
	zr. cen.	zr. cen.	zr. cen.	zr. cen.	zr. cen.	zr. cen.
waluty austriackiej						
Mec pszenicy	3 69	3 27	3 75	3 91	3 90	3 87
„ żyta	2 50	2 48	2 31	2 35	2 60	2 36
„ jęczmienia	2 . .	2 28	1 81	1 75	1 96	1 94
„ owsa	1 24	1 76	1 22	1 27	1 9	1 42
„ hreczki	2 65	2 58	2 71	2 58	2 60	2 60
„ kukurudzy	2 92	2 58	..	..	3 20	..
„ kartofli	1 40	..	80	1 35	94	1 7
Cetnar siana	1 24	1 57	1 . .	1 5	92	1 17
„ wełny	39	..	120	..	..	..
„ nasienia konieca	31 50	49 33	18 . .	16 . .	..	30 . .
Sag drzewa twardego	6 15	8 25	7 55	7 66	7 30	6 18
„ miękkiego	4 74	4 87	5 91	5 80	5 60	4 61
Funt mięsa wołowego	14 . .	11 1/2	16 . .	13 2/3	13 2/3	13 . .
Mas okowity	50 . .	44 . .	80 . .	80 . .	69 . .	49 . .

Ostatnie wiadomości.

Powtarzające się już od kilku dni pogłoski o zamiarach ku pojednawczemu rozwiązaniu sprawy węgierskiej zaczynają nabierać teraz coraz wyraźniejszą cechę prawdopodobieństwa. Mianowicie utwierdzają ten domysł dzisiaj dwa poświęcone tej sprawie artykuły dwóch półurzędowych dzienników, *Donau Ztg.* i *Ungarische Nachrichten*, które jako najbliższe źródła autentycznych mogą też bez wątpienia podać najpewniejsze wskazówki w tym względzie. I tak dowodzi *Donau Ztg.* w przybliższym artykule, że przy wzajemności dobrej woli i umiarkowanych słuszością wymaganiach musi koniecznie znaleźć się środek porozumienia między przyszłym sejmem węgierskim i radą państwa; a zaś dziennik *Ungarische Nachrichten* oświadcza w artykule swoim pod napisem „Dla uspokojenia“, że w oświadczeniach ministra stanu nienależy upatrywać dosłownego przeprowadzenia patentów lutowych, lecz mają one dowodzić to tylko, że utworzenie organu reprezentacyjnego dla wspólnych spraw państwa obok rządu powszechnego niesprzeciwia się wcale konstytucji lutowej. Z tych artykułów możnaby zatem wnosić, że istotnie rozpoczęły się już jakieś stanowcze układy w tym względzie, i że wreszcie zostanie raz usuniętem to nieporozumienie, które wiewiera tak szkodliwy wpływ zarówno na organizację krajów węgierskich jak i na konstytucyjny rozwój całej monarchii.

Także i w sprawie przystąpienia Austrii do związku celnego i traktatu handlowego z Francją przyniosła dziś *Berlin. Börsenztg.* ciekawą korespondencję z Wiednia. Według niej bowiem miał rząd austriacki oznajmić gabinetowi bawarskiemu, że może zdecydować się jeszcze przystąpić do związku celnego, i żeby obradująca teraz w Mnichowie nad tym traktatem handlowym komisya czterech państw niemieckich zachowała na względzie ten wypadek przy swoich konferencyach. Na to zaś miał odpowiedzieć rząd bawarski, że byłoby nierównie lepiej, gdyby Austria przystąpiła również w tym celu pełnomocnika swego do Mnichowa.

Francuskie ciało prawodawcze zawotowało już prawie cały preliminarz budżetu na rok 1863, wyjąwszy pozycję na budowę gościńców i mostów, która ma być wziętą jeszcze pod szczegółową obradę. Także odrzucony niedawno projekt opodatkowania zbytkowych koni i powozów przyjęty został na ostatniem posiedzeniu izhy.

Patrie z 27. b. m. donosi, że w lipcu mają się zebrać w Stambule na konferencyę posłowie kilku mocarstw głównych dla załatwienia sprawy serbskiej. Nim to jednak nastąpi, może łatwo przyjść w Serbii do groźniejszych jeszcze wypadków, których niezazęgną już konferencya dyplomatyczna. Pod właściwą rubryką podajemy dziś dwie korespondencje z Belgradu do dzienników węgierskich, z których się pokazuje, że układy komisarza Porty z Księciem Michałem natrafiają na wielkie trudności i mogą zamienić się wkrótce w rozprawę orężną.

